

**PARAULES DEL RECTOR DE LA UPF
EN L'ACTE DE CELEBRACIÓ DEL NADAL 2015
16 de Desembre 2015**

Hem tingut un acte bastant ple de premis i de esdeveniments artístics. Respecte als darrers vull agrair de tot cor als músics i als actors (que en sentit estricta també són músics) que ens proporcionin aquests moments de bon gust tan proporcionats, tan ajustats al dia. Crec que fins avui no ho havia dit, malgrat la companyia freqüent i els esforços que comporta, i vull fer-ho notar avui amb un èmfasi especial.

La sessió, com deia, ha estat bastant completa i jo, per la meua banda, estic bastant ocupat. Escric o penso el que vaig dient gairebé sense temps de callar (això és molt greu) i, per consegüent, ni escric ni penso. Només es pot fer un discurs alhora, el temps té aquestes coses d'obligar-nos a passar tot el que diem per un sol forat, una sola veu a cada instant, una sola línia de paraules. Aquestes últimes setmanes he viscut estabornit per aquest terrabastall de paraules que ocupen la totalitat del dia i embussen les que n'haurien de sorgir. Tot plegat per intentar difondre el que em sembla més necessari per a la nostra universitat entre les persones que es presten a escoltar-me i que ens poden ajudar.

Per no fer-me més pesat del compte amb el que és necessari per a la nostra vida professional, intentaré explicar-vos una experiència personal que, encara que jo estigui parlant sense parar, no he pogut aturar de cap manera. Fa 15 anys que, a casa, passem el Nadal en un poble petit de La Vendée. Les meves filles petites no coneixen una altra manera de passar les festes. Aquest any, per primera vegada, no anirem a Chaillé-sous-les-Ormeaux. Hi ha impediments familiars de no gaire bona estofa. La més petita de la

família sol plorar perquè, és clar, igual que les seves germanes més grans, no concep cap altra manera de celebrar el Nadal i reclama com un dret el joc que des de sempre ha estat jugant (deixeu-me obrir un parèntesi per evocar el que reclamem els catalans amb el favor de l'evidència, malgrat l'abundantíssima estultícia circumdant).

Són 15 anys de devoció, doncs, però enguany canviarem i potser serem encara més feliços, tot i que per ara no ens ho sembla. Hi ha un pensament, del filòsof escocès David Hume, que sempre tinc a punt: la repetició no canvia res en l'objecte repetit, però canvia alguna cosa en l'esperit que la contempla. Cito Hume amb la idea de cridar l'atenció sobre els plaers de la conservació i del repòs, que no són gens estúpids, malgrat les tòpics sobre la matèria. Repetir és també canviar, augmentar el gust, en un progrés qualitatiu insubstituïble per la noció d'un canvi simple del tot esmorteït, dessabeït i descafeïnat. Repetir millor que canviar, és clar. Això val per a grans coses de la vida. L'Alice, la meva filla de set anys, ho sap molt bé.

Però aquest valor no és ni de bon tros incompatible amb alguna mena de canvi. No el canvi en si, sinó l'evolució que fa que les coses canviant produeixin novetats, tant si és per la via de la pura novetat (com els esdeveniments personals o històrics), com si és per la via del desenvolupament i l'augmentació d'intensitats i de graus que acaben transformant les coses en altres coses radicalment noves. Porto tres Nadals aquí, mirant d'expressar la necessitat de saber viure en el canvi, l'exigència a què ens veiem empesos en la UPF a saber mantenir la identitat a partir de l'atreuiment i l'evolució constant. He dit que avui no parlaria d'això i no ho faré.

Però penso ara en aquests Nadals perduts i en la novetat que s'obre a través de la frustració que no cal que expliqui més. 15 anys, tres nenes de menys de quinze anys, uns pares que passen de la joventut a una maduresa de camins ja força estrets. I, en canvi, fa un moment que acabo de felicitar i d'abraçar (als que s'han deixat abraçar amb aquesta taula al mig) als companys que es jubilen, als que porten 25 anys treballant sense parar a la UPF, als que s'han implicat en responsabilitats de govern. És veritat que alguns (com la Maria Oller, que em perdonarà la personalització perquè crec que és la primera persona que vaig veure quan vaig arribar a la UPF) són tan joves que amb prou feines arriben a la meitat del seu trajecte. Però la majoria dels guardonats estan confrontant-se amb un canvi que és sobretot una ocasió per agrair-los els serveis i també

per felicitar-los. Els meus 15 anys a Chaillé són molt pobres al costat dels seus 25 a la UPF a Barcelona. I avui ells són sobretot una ocasió per a tots nosaltres per aprendre a viure en el desordre del canvi i a trobar-hi raons per barrejar-lo artísticament amb la conservació i la repetició saborosa. L'etern retorn del mateix és, al capdavant, l'etern retorn de la diferència (i viceversa). El triomf de la voluntat sobre el ressentiment és el millor repte per a qualsevol futur i qualsevol edat.

La nena que plora canta dues nades: el camí que va a Betlem el cerquem i no el trobem i Nadal Nadal un pas de pardal s'allarga el nou dia (quaranta caràcters cada vers, quaranta lletres que vessen de sentit). Si jugueu a cartes, que canteu tots les quaranta aquest Nadal! Moltes felicitats!